

สรุปผลการศึกษา

เมื่อสิ้นสงครามโลกครั้งที่สองใหม่ ๆ ญี่ปุ่นได้ประสบวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในสภาพสิ้นเนื้อประดาตัว เมืองต่าง ๆ และโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ถูกทำลายย่อยยับ ผลผลิตทางการเกษตรก็ผลิตได้ไม่พอเลี้ยงประชากร ซึ่งกำลังอดอยากไม่มีเรือเดินทะเลที่จะใช้ในการขนส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศ แต่ญี่ปุ่นก็สามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วและนำอัสจรรย์ ภาวะกระตุ้นที่สำคัญได้เริ่ม เมื่อเกิดสงครามเกาหลีในปี ๒๔๘๓ เพราะสหรัฐฯ ได้สั่งซื้อสินค้าจำนวนมากมาจากญี่ปุ่นไปใช้ในเกาหลี ทำให้การลงทุนในอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น เริ่มคึกคักขึ้น ประกอบกับญี่ปุ่นได้เริ่มดำเนินการปฏิรูประบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมใหม่หมด โดยได้นำเอาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ จากสหรัฐฯ และประเทศในยุโรปมาใช้โดยดัดแปลงให้เข้ากับระบบของญี่ปุ่น ในที่สุดญี่ปุ่นก็ได้พัฒนาเศรษฐกิจของตนเองอย่างแข็งขันจนกระทั่งสินค้าออก โดยเฉพาะเครื่องจักรและเครื่องเหล็กกล้า สามารถตีตลาดการค้าได้ทั่วโลก ในขณะที่เดียวกันญี่ปุ่นก็ได้ให้ความสำคัญต่อการลงทุนเพื่อแสวงหารัฐุดิบจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากการสั่งซื้อวัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติที่ขาดแคลนเข้าประเทศเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรมให้คงอยู่ต่อไปได้อีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากญี่ปุ่นเป็นประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อความอยู่รอดมากกว่าประเทศอุตสาหกรรมอื่น ๆ ทั้งหลาย วัตถุดิบที่เป็นสินค้าเข้าที่สำคัญของญี่ปุ่นได้แก่ ไม้ แร่เหล็ก ถ่านหิน ผ้ายืด ขนสัตว์ ข้าวสาลี ถั่วเหลือง ฯลฯ

สำหรับในเวียดนามนั้น ญี่ปุ่นได้เริ่มก้าวเข้ามามีบทบาทในเวียดนามโดยอาศัยค่าปฏิกรรมสงคราม เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการปูทางให้ญี่ปุ่นเข้ามามีอิทธิพลทางเศรษฐกิจ และเปิดตลาดการค้าในเวียดนามได้ดังกล่าวในบทที่ ๒ แล้ว สงคราม-

เวียดนามก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นในเวียดนามได้ และได้นำผลกำไรอย่างมหาศาลมาสู่ญี่ปุ่น ญี่ปุ่นยินยอมให้สหรัฐฯ ใช้ฐานทัพในประเทศของตนเพื่อปฏิบัติการในสงครามผลิตอาวุธชายเพื่อใช้ในสงครามและได้รับประโยชน์จากการที่สหรัฐฯ นำเงินค่าใช้จ่ายสงครามในเวียดนามได้มาเพื่ออุดหนุนเศรษฐกิจของญี่ปุ่นเอง จนกระทั่งในราวพุทธศักราช ๒๕๑๐ เมื่อประธานาธิบดีนิกสันได้ประกาศ "ลัทธินิคสัน" เมื่อปี ๒๕๑๒ (ค.ศ. ๑๙๖๙) ที่เกาะกวม โดยได้เสนอนโยบายการจำกัดบทบาทของตนในการทำหน้าที่เป็นตำรวจโลกเข้าไปแทรกแซงกิจการภายในภูมิภาคต่าง ๆ และได้ระบุให้ญี่ปุ่นพันธมิตรสำคัญในเอเชียของสหรัฐฯ มีบทบาททางเศรษฐกิจและการเมืองเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระกิจของสหรัฐฯ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยการให้ความช่วยเหลือพัฒนาประเทศเล็ก ๆ ในภูมิภาคนี้เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้

อย่างไรก็ตาม "ลัทธินิคสัน" ไม่ได้มีผลกระทบต่อนโยบายหลักของญี่ปุ่นเท่าไรนัก ญี่ปุ่นยังคงทำหน้าที่เป็นนักธุรกิจผู้มั่งคั่งเพื่อรักษาตลาดสินค้าสำเร็จรูปของตนไว้อย่างเหนียวแน่น ในขณะที่จีนและโซเวียตได้เข้ามาแข่งขันกันมีอิทธิพลทางการเมืองในประเทศแถบอินโดจีน ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อสงครามเวียดนามได้สิ้นสุดลงด้วยชัยชนะของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในเวียดนามได้ ญี่ปุ่นก็ได้ดำเนินการรับรองรัฐบาลใหม่ของไซ่ง่อนและเริ่มฟื้นฟูการเจรจา กับเวียดนามเหนือเพื่อเปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอยใหม่ทันทีหลังจากที่ได้หยุดชะงักลงชั่วคราวในระหว่างสงคราม จนกระทั่งประสบผลสำเร็จ กล่าวกันว่า นักธุรกิจญี่ปุ่น เป็นกลุ่มอิทธิพลที่สำคัญในการสนับสนุนให้รัฐบาลของตนทำการเจรจาดังกล่าวกับเวียดนามให้มากยิ่งขึ้น โดยทั้งสองฝ่ายต่างก็คำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การค้าที่ตนจะได้รับ การที่ญี่ปุ่นให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่เวียดนามนั้น เพราะเชื่อว่าหากญี่ปุ่นช่วยให้เวียดนามมีเศรษฐกิจดีขึ้นแล้วก็จะทำให้เวียดนามมีอำนาจซื้อสินค้าญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเท่ากับเป็นการพัฒนาตลาดสินค้าญี่ปุ่นในเวียดนามไปด้วย ยิ่งไปกว่านั้นญี่ปุ่นยังหวังว่าเวียดนามจะเป็นแหล่งวัตถุดิบหลายอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ น้ำมันและแร่เหล็ก ส่วนผลทางด้านการเมืองนั้น ญี่ปุ่นเชื่อว่าความช่วยเหลือดังกล่าวจะเป็นเครื่อง

เหนียวรั้งไม่ให้ เวียดนามต้องหันไปพึ่งโซเวียตเพียงประเทศเดียว จนต้องตกอยู่ในอิทธิพลของโซเวียตอย่างถอนตัวไม่ขึ้นอีกทั้งจะได้ช่วยเป็นสื่อกลางทำการเจรจาไกล่เกลี่ยระหว่างอาเซียนกับ เวียดนาม เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความเข้าใจและอยู่ร่วมกันโดยสันติได้ด้วย

อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดวิกฤตการณ์กัมพูชาเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๒๒ ญี่ปุ่นก็ได้ดำเนินการประกาศว่า จะระงับการให้ความช่วยเหลือต่อเวียดนามและเข้าร่วมกับสหประชาชาติและอาเซียนในการยื่นมติเรียกร้องให้ เวียดนามถอนทหารของตนออกจากบริเวณพิพาท แต่ครั้งถึงเดือนมีนาคม ๒๕๒๒ ญี่ปุ่นกลับประกาศว่า จะให้ความช่วยเหลือต่อไปใหม่ ซึ่งได้สร้างความไม่พอใจให้กับบรรดาผู้นำประเทศอาเซียนในทำนองว่า ญี่ปุ่นให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เวียดนามไปรุกรานประเทศอื่น ดังนั้น ราวสิ้นปี ๒๕๒๒ หลังจากโซเวียตส่งทหารเข้าไปปฏิบัติการในฮัฟกานิสถานแล้ว ญี่ปุ่นจึงได้ประกาศว่า จะทบทวนและประวิงเวลาการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวโดยอาจถูกยกไปไว้ในเชิงประมาณ ๒๕๒๓ หรือในที่สุดไปจนกระทั่ง เมื่อเวียดนามล่าวังล้ำพรมแดนไทยเมื่อ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๒๓ ญี่ปุ่นจึงได้แสดงท่าทีแข็งกร้าวมากขึ้นกว่าเดิม โดยประกาศว่าจะดำเนินการตอบโต้ทางเศรษฐกิจเวียดนามด้วยวิธีการอื่น ๆ ต่อเวียดนาม นอกเหนือจากการระงับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจเวียดนามชั่วคราว สำหรับปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและผลักดันให้ญี่ปุ่นตัดสินใจเข้ามาแสดงบทบาทและเคลื่อนไหวทางการเมืองเกี่ยวกับปัญหา กัมพูชาดังกล่าวก็คือ ฐานะท่าที ตลอดจนนโยบายของสหรัฐฯ จีน และกลุ่มประเทศอาเซียนซึ่งมีอิทธิพลต่อญี่ปุ่นอยู่ไม่น้อยทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง และมติมหาชนโลกตลอดจนความผันแปรของสถานการณ์ทางการเมืองของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ในฮัฟกานิสถานในกัมพูชาและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แม้กระนั้นก็ตาม ในขณะที่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ดำเนินนโยบายทางการเมืองต่อปัญหา กัมพูชาทั้งในและนอกสหประชาชาติ โดยการสนับสนุนข้อมติของสหประชาชาติว่าด้วยปัญหา กัมพูชา แต่ทางด้านนักธุรกิจญี่ปุ่นก็ได้ดำเนินการติดต่อค้าขายกับกัมพูชา ฝ่ายเอง สัมริน ที่ เวียดนามหนุนหลังอยู่ถึงกับระดับประธานสมาคมการค้าของญี่ปุ่นไปเจรจากับทูตของฝ่ายเอง

สมัคร ในซานฮวยและผู้แทนการค้าของญี่ปุ่นได้ไปเยือนกรุงเทพฯ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๒๓ เป็นต้นไป นอกจากนั้นเมื่อต้นเดือนกันยายน ๒๕๒๔ พรรครัฐบาลได้ส่งคณะผู้แทน ๗ คน เดินทางไปเยือนเวียดนามเป็นเวลา ๖ วัน โดยคณะผู้แทนดังกล่าวได้พบหารือกับนาย ฟาม วัน ตง นายกรัฐมนตรีเวียดนามและบุคคลสำคัญ ๆ คนอื่น ๆ ของเวียดนามด้วย ซึ่งในเรื่องนี้ นายสุนาโอะ โฮโนดะ รัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่นได้กล่าวเน้นว่า ญี่ปุ่นจะเปิด ประตูกว้างในการให้ความช่วยเหลือแก่เวียดนามเพื่อช่วยลดการพึ่งพาโซเวียต และหันไปหา ตะวันตกแทนในการช่วยบูรณะ เศรษฐกิจที่ตกต่ำลงของเวียดนาม

เท่าที่ศึกษานโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่นต่อเวียดนามจะเห็นได้ว่าตั้งแต่ในช่วงหลัง สงครามเวียดนาม เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในกรณี ของวิกฤตการณ์กัมพูชานั้น พรรค- เสรีประชาธิปไตยญี่ปุ่นยังไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีความคิดริเริ่มและความเป็นผู้นำ (bold leadership) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง- ใต้มากนัก และในอนาคตข้างหน้าญี่ปุ่นก็ยังคงเป็นเพียงมหาอำนาจขนาดกลาง (middle power) ซึ่งไม่อาจเทียบเคียงได้กับสหรัฐฯ หรือโซเวียต โดยเฉพาะในด้านการเมืองและการทหาร ญี่ปุ่นจะคำนึงถึงและให้ความสนใจแต่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ตนจะได้รับ เป็นเป้าหมาย สำคัญ ญี่ปุ่นต้องการติดต่อค้าขายกับทุกประเทศในโลกโดยไม่เลือกว่าประเทศนั้นจะมีระบบการ ปกครอง เศรษฐกิจและสังคมในรูปแบบใดโดยยินดีที่จะร่วมมือค้าขาย ลงทุนกับทั้งโซเวียต และ สหรัฐฯ จีนและไต้หวัน อาเซียนและอินโดจีน และในอนาคตยิ่งจะต้องถูกผลักดันให้เป็นไปใน รูปนี้มากขึ้นไปอีก ญี่ปุ่นจะยังคงรักษานโยบายโอนอ่อนนี้ไปได้ตลอดเพราะสหรัฐฯ ยังคงมีอิทธิ- พลอยู่ในแถบนี้มาก แต่ถ้าสหรัฐฯถอนตัวออกไปอย่างสิ้นเชิงเมื่อไรแล้ว เมื่อนั้นญี่ปุ่นก็อาจ ต้องทบทวนนโยบายของตนโดยเปลี่ยนโฉมหน้าเป็นมหาอำนาจทางทหาร ซึ่งญี่ปุ่นเองก็คงจะ กระทำได้ไม่ยากนัก *

---

*Stephen Barber, "Reassuring Words for Tokyo", Far Eastern Economic Review (July 7, 1978) : 18.

นอกเหนือจาก เหตุผลทางด้าน เศรษฐกิจที่ไปจำกัดบทบาททางด้าน การเมืองระหว่าง ประเทศของญี่ปุ่นแล้ว พรรคฝ่ายซ้ายในรัฐสภาของญี่ปุ่นยังคัดค้านอย่างรุนแรงต่อการที่ญี่ปุ่นจะ เข้ามามีบทบาททางการเมืองและการทหารในส่วนต่าง ๆ ของโลก อีกทั้งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ญี่ปุ่นก็มีปัญหาและข้อจำกัดบางประการในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาททางทหารของญี่ปุ่นตลอดจน การที่ญี่ปุ่นต้องประสบกับความหายนะอันสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ความพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่สองก็ เพราะในระหว่างนั้น ญี่ปุ่นได้ดำเนินนโยบายการต่างประเทศที่เกี่ยวพันกับการเมืองและ การทหารในเวทีระหว่างประเทศค่อนข้างมาก ญี่ปุ่นในปัจจุบันจึงพยายามจำกัดบทบาทของตน ให้อยู่แต่ในวงของเรื่องการค้า และเศรษฐกิจ เป็นส่วนใหญ่ ญี่ปุ่นได้พยายามมานะสร้าง ประเทศของตนจนในปัจจุบัน เป็นประเทศที่มีรายได้ประชาชาติสูง เป็นที่สองของโลกรองจาก สหรัฐฯ* ญี่ปุ่นพยายามที่จะพัฒนาประเทศโดยการขยายตัวและการแสวงหามลกำไรทาง เศรษฐกิจ อยู่ตลอดเวลา การตัดสินใจและการกำหนดนโยบายของรัฐบาลญี่ปุ่นของพรรคเสรีประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายนายทุนที่มีนายทุน เช่น บริษัทวิสาหกิจ และอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ หนุนหลัง และให้การอุดหนุนทางการเงินอย่างมหาศาลย่อมจะสะท้อนผลประโยชน์และขึ้นอยู่กัอิทธิพล ของธุรกิจเอกชนอยู่มาก การคำนึงถึงผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจของพรรครัฐบาลดังกล่าว ก็เพื่อรักษาและส่งเสริมตลาดการค้าหรือแหล่งวัตถุดิบของตนมิให้ต้องสูญเสียไป ญี่ปุ่นจึงปรับ ตัวเองทางด้าน การต่างประเทศได้ซ้ากว่าหลายประเทศและมีความสนใจในการแสดงบทบาท ทางการเมือง เพราะนโยบายทางการเมืองของญี่ปุ่นตั้งอยู่บนฐาน เศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ญี่ปุ่นพยายามยื่นกรรณนโบายที่ไม่ผูกพันตนเอง เข้ากับฝ่ายจีนหรือฝ่ายโซเวียต โดยเฉพาะ ญี่ปุ่นต้องการคบค้ากับทั้งจีนและโซเวียตอย่างเท่าเทียมกัน โดยทำสัญญามิตรภาพและสันติภาพ กับจีนในขณะที่พร้อมจะทำสัญญาทำนองเดียวกันนี้กับโซเวียต (ซึ่งในเรื่องนี้ย่อมเป็นไปได้ยาก เพราะทั้งสองประเทศมีความแตกแยกกันอย่างรุนแรง) สำหรับในภูมิภาคเอเชียตะวันออก-

---

* ยังไม่มีมาตรการที่พอที่จะวัดรายได้ประชาชาติของสหภาพโซเวียตได้ เข้าใจ ว่า ถ้าใช้มาตรฐานเดียวกัน รายได้ประชาชาติของญี่ปุ่นคงจะสูงกว่าของโซเวียต

เฉียงใต้ญี่ปุ่นก็ต้องการและยินดีที่จะร่วมมือค้าขายกับทุกฝ่าย ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มประเทศ
 อาเซียนหรืออินโดจีน ทั้งนี้ก็เพราะญี่ปุ่นหวังผลประโยชน์ทั้งด้านการกระจายแหล่งที่พึ่งพา
 วัตถุดิบ แหล่งการค้า การลงทุนของตนโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาแหล่งหนึ่งแหล่งใดโดย
 เฉพาะ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยซึ่งเป็นคู่ค้าที่สำคัญของญี่ปุ่นก็คงได้แต่หวังให้ญี่ปุ่นใช้พลัง
 อำนาจทางเศรษฐกิจของตนเป็นเครื่องมือทางการเมือง เพื่อกดดันให้เวียดนามยอมหันหน้า
 มาเจรจาเกี่ยวกับปัญหาทกัมพูชาโดยสันติวิธีในที่ประชุมระหว่างประเทศได้เท่านั้น ซึ่งญี่ปุ่นเอง
 ก็จำเป็นต้องให้ความร่วมมือกับประเทศไทยตลอดจนประเทศอื่น ๆ เช่น สหรัฐฯ จีน และ
 อาเซียน รวมทั้งสหประชาชาติต่อไป ทั้งนี้เพราะญี่ปุ่นถือว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง
 เฉียงใต้มีความสำคัญต่อญี่ปุ่นในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งเป็นเส้นทางลำเลียงน้ำมันของญี่ปุ่น
 จากตะวันออกกลางผ่านช่องแคบมะละกา หากปล่อยให้โซเวียตเข้ามามีฐานทัพที่มั่นคงใน
 ภูมิภาคนี้ เป็นการถาวรโดยเฉพาะในเวียดนาม ตลอดจนเข้าควบคุมเส้นทางเดินเรือ
 ดังกล่าวแล้ว ญี่ปุ่นก็คงจะประสบกับความลำบากด้วยเหตุนี้ ฝ่ายไทยเชื่อว่า ญี่ปุ่นคงจะ
 พยายามดำเนินนโยบายที่จะต้องมีส่วนช่วยไม่ให้โซเวียตแผ่ขยายอิทธิพลเข้าควบคุมภูมิภาค
 นี้ให้ได้ ถึงแม้ว่าญี่ปุ่นจะยังมีความเสียหายแหล่งที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเช่น
 เวียดนามอยู่ก็ตาม

กล่าวโดยสรุปก็คือ ในปัจจุบัน การเมืองกับเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่แยกออกจากกัน
 ได้ยากในทางการเมืองระหว่างประเทศ การที่ญี่ปุ่นมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมคือ เอกชน
 เป็นผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจโดยแข่งขันกันและ เอกชนเป็นเจ้าของโภคทรัพย์แทนที่จะเป็น
 รัฐ ระบบเช่นนี้รัฐย่อมจะเปิดโอกาสให้กิจกรรมนายทุนของตนเข้าไปลงทุน เปิดตลาดการค้า
 ในต่างประเทศได้อย่างเสรี ญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศอุตสาหกรรมจึงต้องการขยายกิจกรรมของตน
 ออกไปให้กว้างขวาง เพื่อเข้าครอบครองแหล่งวัตถุดิบและตลาดการค้าในต่างประเทศให้มาก
 ที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ เพื่อเป็นการประกันแหล่งการค้า การลงทุน และวัตถุดิบปัจจัยในการ
 ผลิตมาป้อนโรงงานอุตสาหกรรมของตนโดยสม่ำเสมอ เหตุผลทางเศรษฐกิจดังกล่าว จึง

เป็นจุดมุ่งหมายประการสำคัญของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่นในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตั้งแต่สงครามเวียดนามสิ้นสุดลง ญี่ปุ่นได้เริ่มก้าวเข้ามาบทบาทในเวียดนาม ซึ่งครอบคลุมไปถึงบทบาททางด้านเศรษฐกิจ การค้า ควบคู่กับการเมืองอย่างเด่นชัด แต่บทบาททางการเมืองเป็นไปเพื่อพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การค้า และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่ญี่ปุ่นต้องการ เป็นสำคัญ ญี่ปุ่นจึงต้องดำเนินนโยบายโอนอ่อนและไม่แสดงตัว เป็นปฏิปักษ์หรือผูกพันกับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เพราะญี่ปุ่นถือว่าตนจะไม่สามารถมีเศรษฐกิจที่เข้มแข็งได้ หากการค้าต่างประเทศซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของตน ต้องถูกจำกัดลงโดยการเข้าไปพัวพันกับความขัดแย้งระหว่างประเทศ ด้วยเหตุนี้บทบาทของญี่ปุ่นในเวทีการเมืองระหว่างประเทศจึงคลุมเครือ และไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร

ภาคผนวก ก.

ภาคผนวก ก.

ความช่วยเหลือแบบมีอยู่กันที่ญี่ปุ่นให้กับเวียดนาม
(ตั้งแต่เริ่มต้นให้ความช่วยเหลือจนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๒๒)

๑. บทหลักการที่อาศัยหนังสือแลกเปลี่ยน (Official exchange note basis)

วันลงนาม	โครงการ	จำนวน (ล้านเยน)	สถาบันที่ให้เงินกู้	อัตรา ดอกเบี้ย	ระยะเวลาชำระหนี้ (ระยะปลอดหนี้)	ประเภท
	(เงินเยนพิเศษ)					
๑๓ พค. ๒๕๐๒	โครงการสถานีพลังงานที่ใช้กำลังน้ำกำเนิดไฟฟ้าที่เมืองคันฮิม	๒๗๐๐	ธนาคาร เอกพอร์ต-อิมพอร์ตของญี่ปุ่น	๔.๗๕	๑๐ (๓)	โครงการ
๑๖ ธค. ๒๕๑๓	โครงการโรงงานพลังงานดีเซล ที่โข่งอน	๑,๖๒๐	" " " "	๖.๐๐	๑๐ (๓)	"
๑๘ กย. ๒๕๑๔	โครงการสถานีพลังงานไฟฟ้าที่เกิดจากความร้อนที่กันโท	๕,๗๖๐	กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโททันทะเล	๓.๐๐	๒๕ (๗)	"
๒๖ กพ. ๒๕๑๕	โครงการขยายการโทรศัพท์ ที่โข่งอน	๒,๐๓๐	" " " "	๓.๐๐	๒๕ (๗)	"
๒๔ พย. ๒๕๑๕	โครงการสื่อสารและโทรคมนาคม ที่คาสด-คัมรันท์	๑,๐๗๐	" " " "	๓.๐๐	๒๕ (๗)	"
๓๐ มีค. ๒๕๑๗	โครงการความช่วยเหลือทางโภชนาตครั้งที่ ๑	๘,๒๕๐	" " " "	๒.๗๕	๓๐ (๑๐)	โภชนาต
๒๘ มีค. ๒๕๑๘	โครงการความช่วยเหลือทางโภชนาตครั้งที่ ๒	๘,๐๐๐	" " " "	๒.๗๕	๓๐ (๑๐)	"
๗ กค. ๒๕๒๑	โครงการความช่วยเหลือทางโภชนาตครั้งที่ ๓	๑๐,๐๐๐	" " " "	๒.๗๕	๓๐ (๑๐)	"

๒. บันทึกการที่อาศัยความตกลงทางค้ำเงินกู้ (Loan agreement basis)

วันลงนาม	ชื่อโครงการ	จำนวน (ล้านบาท)
(สินเชื่อเงินเยน)		
๘ พย. ๒๕๐๓	โครงการสถานีพลังงานที่ใช้กำลังน้ำกำเนิดไฟฟ้า ที่คันฮิม	๒,๗๐๐
๑๒ มค. ๒๕๑๔	โครงการโรงงานพลังงานดีเซล ที่ซังฮั่น	๑,๖๒๐
๒๐ มิย. ๒๕๑๔	โครงการสถานีพลังงานไฟฟ้าที่เกิดจากความร้อน ที่กันโท	๔,๒๒๐
๒๘ กพ. ๒๕๑๗	โครงการขยายการโทรศัพท์ ที่ซังฮั่น	๒,๐๓๐
๖ มิย. ๒๕๑๖	โครงการการสื่อสารและโทรคมนาคม ที่ศาลัด-คัมรินทร์	๑,๐๗๐
๔ พค. ๒๕๑๗	โครงการความช่วยเหลือทางโภชนาการ ๑	๘,๒๕๐
๗ มิย. ๒๕๒๑	โครงการความช่วยเหลือทางโภชนาการ ๓	๑๐,๐๐๐

ภาคผนวก ข.

ภาคผนวก ข .

ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าที่ให้แก่เวียดนาม

(บทหลักการที่อาศัยหนังสือแลกเปลี่ยนตั้งแต่เริ่มต้นให้ความช่วยเหลือจนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๒๒)

วันลงนาม	โครงการ	จำนวน (ล้านบาท)
	(ในรูปของค่าปฏิกรรมสงครามที่ให้แก่เวียดนามได้ก่อนสิ้นสุดสงครามเวียดนาม)	
	สถานีพลังงานที่ใช้กำลังน้ำกำเนิดไฟฟ้าที่ตันฮิม	๔,๕๔๕
	โรงงานกระดาษแข็ง โรงงานไม้อัด ฯลฯ	๑,๑๔๕
	ผลิตภัณฑ์อื่นๆ (เครื่องไฟฟ้า, กระดาษ ฯลฯ)	๒,๗๐๐
	ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าปฏิกรรมสงคราม	๒๐๖
	(ในรูปของความช่วยเหลือแบบให้เปล่าที่ว่างไปให้แก่เวียดนามได้ก่อนสิ้นสุดสงคราม)	
๑๘ เม.ย. ๒๕๑๓	โครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ลี้ภัยในไซ่ง่อน	๒๐๔
๑๗ ต.ค. ๒๕๑๓	โครงการซ่อมแซมสถานีพลังงานที่ใช้กำลังน้ำกำเนิดไฟฟ้าที่ตันฮิม	๓๐๐
๒ ต.ค. ๒๕๑๔	" _____ "	๖๘๘
๒๖ พ.ย. ๒๕๑๔	โครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกอากาศสำหรับเด็กกำพร้า	๒๒๐
๒๔ ธ.ค. ๒๕๑๔	โครงการอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์สำหรับโรงพยาบาลโค-เรย์	๒๐๐
๕ ก.พ. ๒๕๑๖	โครงการขยายสิ่งอำนวยความสะดวกในศูนย์ฝึกอากาศสำหรับเด็กกำพร้า	๒๗๒
๒๒ ส.ค. ๒๕๑๖	โครงการอุปกรณ์และวัสดุทางการแพทย์สำหรับโรงพยาบาลโคเรย์	๑๐๐
๒๒ ส.ค. ๒๕๑๖	โครงการซ่อมแซมการสื่อสารและโทรคมนาคมที่ตันฮิม-ไซ่ง่อน	๒๘๘

ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าที่ให้แก่เวียดนาม (ต่อ)

วันลงนาม	โครงการ	จำนวน (ล้าน เยน)
๓ ต.ค. ๒๕๑๖	โครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ลี้ภัยและเครื่องมือทางการเกษตร	๕๐๐
๑๓ กพ. ๒๕๑๗	โครงการอุปกรณ์และเครื่องจักรกลที่จำเป็นในศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับเด็กกำพร้า	๕๐
๓๐ มี.ค. ๒๕๑๗	โครงการอุปกรณ์และวัสดุทางการแพทย์สำหรับศูนย์อพยพผู้ลี้ภัย	๕,๐๐๐
๓๐ มี.ค. ๒๕๑๗	โครงการซ่อมแซมการสื่อสารและโทรคมนาคมที่ต้นซิม-ไซ่ง่อน	๔๒
๔ มิ.ย. ๒๕๑๗	โครงการอุปกรณ์และวัสดุทางการแพทย์สำหรับโรงพยาบาล โค-เรย์	๕๕๐
๑๔ ส.ค. ๒๕๑๗	โครงการโรงพยาบาลโค-เรย์ (ตึกใหญ่)	๔,๑๐๐
๒๘ ม.ค. ๒๕๑๘	โครงการโรงพยาบาลโค-เรย์ (ตึกย่อย)	๕๐๐
๒๘ ม.ค. ๒๕๑๘	โครงการผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์สำหรับโรงพยาบาลโค-เรย์ (ความช่วยเหลือที่ให้แก่เวียดนามเหนือก่อนสิ้นสุดสงครามเวียดนาม)	๑๐๐
๑๑ ต.ธ. ๒๕๑๘	โครงการอุปกรณ์และวัสดุสำหรับการพัฒนาและการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ (ความช่วยเหลือที่ให้แก่เวียดนามภายหลังรวมประเทศ)	๘,๕๐๐
๑๔ ก.ย. ๒๕๑๘	โครงการวัสดุและอุปกรณ์สำหรับการพัฒนาและฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ (โรงงานซีเมนต์)	๕,๐๐๐
๒๘ เม.ย. ๒๕๒๐	โครงการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ (อุตสาหกรรมสิ่งทอ) (ความช่วยเหลือทางด้านอาหารที่ให้แก่เวียดนามใต้ก่อนสิ้นสุดสงครามเวียดนาม)	๔,๐๐๐
๔ มิ.ย. ๒๕๑๓	โครงการวัสดุทางการแพทย์เกษตร	๓๖๐

ת-ג. חרופות ת.

ภาคผนวก ก.

๑๐๑

ความช่วยเหลือทางด้านการเงินในภาคเอกชน

(ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	๑๔๗๕ (๒๕๑๘)	๑๔๗๖ (๒๕๑๙)	๑๔๗๗ (๒๕๒๐)	๑๔๗๘ (๒๕๒๑)	รวม
สินค้าจากญี่ปุ่นเข้าเวียดนามประเภทผ่อนผันชำระหนี้	๑๑,๕๓๔	-	๙,๑๐๙	-	๒๐,๖๔๓
การลงทุนต่างประเทศ	๕,๑๘๕	-	-	-	๕,๑๘๕

ภาคผนวก ง.

ความร่วมมือทางด้านวิชาการ

๑. การฝึกอบรมคนเวียดนามและการส่งผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่นไปเวียดนาม

	องค์กร	(คนต่อปี) ปี ๒๕๒๑	(คน) จำนวนรวมทั้งสิ้นเมื่อถึงสิ้นปี ๒๕๒๑	สาขา
ผู้รับการฝึกอบรม	JICA	-	๖๕๕	สวัสดิการสังคม,บริหาร,การเกษตร และการศึกษา
	APO	-	๗๘	ฝ่ายการจัดการ,เทคนิค, และการบริหาร
	AOTS	๗๖	๔๔๗	โภชนาการ,เคมี,อุตสาหกรรมเครื่องจักรและทอผ้า
	OISCA	-	๕	เกษตรกรรม
	ACCU	-	๗	การพิมพ์
ส่งผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่น ไปอบรมชาวเวียดนาม	JICA	๑	๒๔๒	สวัสดิการสังคม,เกษตรกรรม,บริการไปรษณีย์,อุตสาหกรรมก่อสร้าง,
	APO	-	๕	เกษตรกรรม,อุตสาหกรรม,และการบริการ

๒. โครงการความร่วมมือทางวิชาการ

ประเภทของโครงการ	โครงการ	ปีงบประมาณ	
โครงการพัฒนาการการสำรวจต่างประเทศ	โครงการความร่วมมือการสำรวจทางวิชาการ	๒๕๒๑	
การจัดหาอุปกรณ์	วัสดุและอุปกรณ์สำหรับการศึกษารายวิชาและการฝึกอบรม (๑,๗๕๓,๐๐๐ บาท)	๒๕๑๘	